

Гетьманат Павла Скоропадського – альтернатива вітчизняної державності

Вступ. 29 квітня 1918 р., у день, коли припинила діяльність Центральна Рада, у Києві зібрався з'їзд хліборобів-землевласників . Його делегати одноголосно обрали гетьманом України Павла Скоропадського — авторитетного генерала, нащадка старовинного козацького роду. Внаслідок майже безкровного державного перевороту в українських землях виникло нове державне утворення - гетьманат «Українська держава».

Матеріали та методи. Використано історичний та порівняльний методи, а також матеріали краєзнавчих досліджень.

Результати та обговорення . Очоливши гетьманат, П. Скоропадський зосередив у своїх руках усю повноту влади. Він призначав отамана (голову) Ради міністрів, мав право затверджувати і розпускати уряд, контролював зовнішньополітичну діяльність держави, міг оголошувати воєнний чи надзвичайний стан, проводити амністію. У «Грамоті до всього українського народу» гетьман обіцяв «забезпечити населенню спокій, закон і можливість творчої праці». Сучасники П. Скоропадського та історики констатують факт певного економічного піднесення України періоду гетьманату. У цей час було налагоджено грошовий обіг, вдосконалено грошову систему, створено державний бюджет, відкрито кілька українських банків, засновано нові акціонерні компанії, відроджено промислові підприємства та біржі. Значними були успіхи гетьманської України в зовнішній політиці. Вона поширила дислокацію українських консульських установ на 22 країни та окремі регіони. Щодо дипломатичних відносин, то вони існували з 12 державами світу. Визначним досягненням стало підписання прелімінарного миру з Раднаркомом Радянської Росії, яка визнавала незалежність Української Держави. Активною була політика гетьманського уряду, спрямована на приєднання до складу держави українських етнічних земель, які перебували під владою Росії, Польщі, Румунії. Було підписано попередній договір з Кримом, який на автономних засадах мав увійти до складу України. У своїй внутрішній політиці Скоропадський відмовився від соціалістичних ідей Центральної Ради. У промисловості було ліквідовано робочий контроль на виробництві, встановлювався 12-годинний робочий день (замість 8-годинного), дозволив локаут, були обмежені демократичні права і свободи. Проводилася політика переслідувань більшовиків, представників інших лівих партій, анархістів. Під жорстку цезуру потрапили газети, заборонялося проведення зборів, мітингів, маніфестацій. Основними причинами падіння гетьманату були залежність стабільності держави від австро-німецьких військ; відсутність численної дієздатної регулярної української національної армії; реставрація старих порядків та відродження архаїчних форм організації суспільного життя; посилення впливу на державну лінію гетьмана російських консервативних кіл; вузька соціальна база; підпорядкування соціально-економічної політики інтересам панівних верств та окупаційної влади;

наростання напруженості у суспільстві та формування організованої опозиції.

Поряд із серйозними помилками та прорахунками, про які вже йшлося, гетьманська держава зробила й чимало корисного. Це стосується і економіки, і науки, і культури, і зовнішніх зносин.

Висновок. Отже, спроба консервативних політичних сил шляхом встановлення авторитарної форми правління стабілізувати ситуацію в Україні зазнала невдачі.

Література

1. Бойко О.Д. Історія України : Посібник / О.Д. Бойко. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 656 с.
2. Полонська-Василенко Н. Історія України / Наталія Полонська-Василенко. – К. : Либідь, 1991. – 122 с.

